

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

סנהדרין דף י"ט ע"א

כהן גדול שנפלה לו יבמה כדלהלן, מה דינו בה?

באלמנה מן הארוסין	באלמנה מן הנשואין	
אסור מדרבנן, ואם בעל קנה ¹	אסור מהתורה ²	ביאה ראשונה
אסור מהתורה	אסור מהתורה	ביאה שניה

כיצד סדר העמידה של המנחמים והמתנחמים?

מימינו	באמצע	משמאלו	משמאל שמאלו (תוס')
סגן משוח שעבר	הכהן הגדול	ראש בית אב העם	אבלים ³
סגן	הכהן הגדול	ראש בית אב העם	

המלכים דלהלן, האם יכולים לדון? [תד"ה אבל].

דיני נפשות	דיני ממונות	
אין דנים מלבד מורד במלכות ⁴	דנים	מלכי בית דוד
אין דנים	אין דנים	מלכי בית ישראל

¹ כהן גדול איסורו באלמנה שאינה בתולה, הוא משום עשה דבתולה יקח ולא בעולה, וכן יש לו לאו דאלמנה לא יקח. והגם שבביאה ראשונה מקיים מצות יבום – ועשה דוחה לא תעשה, מ"מ אין עשה דוחה לא תעשה ועשה. ולכך, באלמנה מן האירוסין והיא בתולה, אין בה אלא לאו, ואינה מהתורה עשה דוחה לא תעשה ומותרת, אלא שגזרו חכמים בה ביאה ראשונה אטו ביאה שניה שכבר אסורה מהתורה, דהיות שעשה דייבום כבר קיים נשאר עליו איסור אלמנה.

² כנ"ל, דכיון שיש כאן עשה ולא תעשה אסורה מהתורה. וגם בעל לא קנה לפוטרה מחליצה, וכמבואר ביבמות דף כ"א ע"א.

³ הנה בגמ' אמרו משמע מיניה אבלים לשמאל המנחמים. ונחלקו רש"י ותוס' מהיכן הראיה, דרש"י בד"ה אבלים לשמאל המנחמים פירש, שהראיה מכהן גדול עצמו שהיה מנחם והיו האבלים משמאלו. ואילו בתד"ה ושמע פירשו, שמזה שכתוב ראש בית אב ואבלים וכל העם משמאלו, שמע מינה שהיו (ראש בית אב) והעם ראשונים משמאלו, ואח"כ בשמאל שמאלו היו האבלים, וא"כ האבלים הם ג"כ משמאל העם.

⁴ הנה כתבו תוס' להקשות, דאף שמלכי בית דוד ענוים וכו', הרי כתוב לא תענה על ריב, וא"א לחלוק עליו [ומלך מדבר ראשון דא"א לדבר לפניו], ובדיני נפשות צריך שיחזו לו זכות. ולכן תרצו שמיירי הכא דוקא בדיני ממונות. אולם לענין מורד במלכות, שהדין הוא לכבוד המלך, אין זה פחיתות כבוד למלך שידברו לפניו.